

Arbeiderpartiet, Miljøpartiet De Grønne, Senterpartiet, Rødt,
Sosialistisk Venstreparti og Bymiljølista sitt forslag til

ØKONOMIPLAN 2021-2024

og

BUDSJETT 2021

INNSTILLING

1. Med hjemmel i kommunelovens paragraf 14-3 og 14-4 vedtas Fredrikstad kommunes økonomiplan for perioden 2021–2024 og årsbudsjett for 2021 med netto utgiftsrammer fordelt på de enkelte tjenesteområder slik det framkommer i oversikten for driftsbudsjettet på side 10.
2. Investeringsbudsjettet for 2021 med finansiering vedtas slik det framkommer i investeringsoversikten på side 24 og i vedlegg 1.
3. Kommunedirektøren gis fullmakt til å selge boliger som ikke anses egnet for den kommunale boligporteføljen. Netto salgsinntekt disponeres til å finansiere nye boliger.
4. Kommunedirektøren gis fullmakt til å disponere inntekter fra forsikringsoppgjør og inntekter fra salg av utrangerte biler, maskiner og utstyr til å finansiere investeringer for anskaffelse av biler, maskiner og utstyr til samme formål.
5. Kommunale avgifter, egenbetaling og gebyrer fastsettes i samsvar med dokumentet «Egenbetalinger, gebyrer og betalingsbetingelser 2021», samt endringsforslag på side 19.
6. Det godkjennes låneopptak på 910,1 millioner kroner for finansiering av investeringer i 2021. Rebudsjettering av investeringer fra 2020 vedtas i egen sak.
7. Investeringsstilskudd til Fredrikstad kirkelige fellesråd overføres netto (fratrullet merverdikompensasjon).
8. Det godkjennes låneopptak i Husbanken til videre utlån med inntil 250,0 millioner kroner for 2021. Rebudsjettering fra 2020 vedtas i egen sak.
9. Trekkrettigheter i bank på 150 millioner kroner kan benyttes for å overholde økonomiske forpliktelser i løpet av året.
10. Det godkjennes en ramme for leasingavtaler for utskifting av biler og andre mindre behov på inntil 10,0 millioner kroner for 2021.
11. Det godkjennes en ramme for leasing av el-sykler til ansatte på inntil 5,0 millioner kroner for 2021.
12. Det godkjennes en garantiramme på til sammen 15,0 millioner kroner til dekning av depositum og husleiegarantier ved NAV.
13. Kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta mindre justeringer i budsjetterte kalkulatoriske renter og avdrag og budsjetterte finansposter der avvik i framdriften av prosjektet fører til forsinket låneopptak.
14. Kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta endringer i de økonomiske rammene mellom tjenesteområdene som følge av flytting av oppgaver og årsverk, samt å tilpasse disse endringene i hovedoversikter for drifts- og investeringsbudsjettet i henhold til de formelle forskriftene.
15. For selvkostområdene vann, avløp, renovasjon, slam og feier skal eventuelle underskudd framføres til neste års selvkostberegning og dekkes over kommende års gebyrer.

16. Låneporteføljen til Fredrikstad kommune som framkommer i vedlegg 3 vedtas og legges til grunn for refinansieringer i 2021.
17. For eiendomsskatt gjelder:
- 17.1 Det utskrives eiendomsskatt for 2021, i henhold til lov om eidegdomsskatt av 6. juni 1975 § 3 a på alle faste eiendommer i hele kommunen.
- 17.2 Ved utskriving av eiendomsskatt for 2021 justeres gjeldende takster med 10 prosent, i henhold til eiendomsskattelovens §8A-4 om kontortaksering.
- 17.3 Etter overgangsreglene i lov av 19.12.2017 utskrives eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner. For 2021 utskrives skatten på 4/7-deler av differansen mellom eiendomsskattegrunnlagene for slikt utstyr for 2018 og 2019.
- 17.4 Med de unntak som nevnt under i vedtakets pkt. 17.5, skal skatteøre i Fredrikstad kommune være 7,0 ‰ kfr. eiendomsskattelovens § 11.
- 17.5 Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 12 litra a skal «skatteøre for bustaddelen i eidegdomar med sjølvstendig bustaddelar og fritidseidegdomar være 4,0 ‰. I henhold til §8 A-2 vil skattegrunnlaget for bustader og fritidsbustader bli sett til verdet multiplisert med 0,7.
- 17.6 Det gis ikke bunnfradrag etter lov om eidegdomsskatt § 11.2.ledd ved utskriving av eiendomsskatt for 2021.
- 17.7 Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7 fritas følgende eiendommer for eiendomsskatt:
- litra a, «Eidegdomar åt stiftingar og institusjonar som tek sikte på å gagne ein kommune, eit fylke eller staten.
 - litra b, Bygning som har historisk verde, som er fredet gjennom fredningsvedtak jfr. lov om kulturminner.»
- 17.8 Eiendommer som spesifisert i eiendomsskattelovens § 5, er fritatt for eiendomsskatt. Eiendommer som blir drevet som gårdsbruk og skogsbruk, jf. § 5h, skal svare eiendomsskatt for våningshuset og kårboligen med garasje og uthus og passende tomt. Eiendomsskatten svares etter samme satser som for andre boligeiendommer.
- 17.9 I henhold til §8 A-3 (2) «Det skal vere ei allmenn taksering i kommunen kvart tiande år». Alle eiendommer i Fredrikstad skal omtakseres med virkning fra 01.01.2022.
- 17.10 Ved utskriving av eiendomsskatt, taksering og klager over utskrevet eiendomsskatt, gjelder «Veiledende rammer og retningslinjer for taksering i Fredrikstad kommune i henhold til lov om eiendomsskatt».
- 17.11 Eiendomsskatten for 2021 betales i 4 årlige terminer. Eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger betales med samme antall terminer som offentlige avgifter for øvrig.
- 17.12 Klager over utskriving av eiendomsskatt avgjøres av klageutvalget for eiendomsskattesaker oppnevnt av bystyret, jf. lov om eidegdomsskatt §20.
18. Program #bærekraft25 legges til grunn for kommunens arbeid med utvikling, fornying, omstilling og kostnadsreduksjon i planperioden fram mot 2025. Program #bærekraft25 vil omfatte hele kommuneorganisasjonen, og innebære systematisk arbeid for å utvikle, foreslå og gjennomføre tiltak som skal sikre bærekraftig økonomi, tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling i Fredrikstad kommune. Åpenhet, medvirkning, samskaping og forankring hos både innbyggere, politikere og medarbeidere skal ligge til grunn for arbeidet.

19. Kommunedirektøren bes legge fram forslag til første budsjettrevidering innen utgangen av april 2021.
20. Verbalforslag vedtas som bestillinger til kommunedirektøren og fordeles seksjonsvis per utvalg i respektive årsbudsjett- og økonomiplanvedtak.

Innledning

I dette dokumentet presenterer partiene Arbeiderpartiet, Miljøpartiet De Grønne, Senterpartiet, Rødt, Sosialistisk Venstreparti og Bymiljølista felles forslag til budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024. Forslaget fremmes av Ap, MDG, Sp og Rødt i formannskapet.

Partiene har lagt kommunedirektøren sitt forslag til grunn for arbeidet, slik at politiske prioriteringer er synliggjort som endringer fra kommunedirektørens dokument.

I desember 2019 signerte samarbeidspartiene sin politiske plattform, og vedtok den gjennom handlingsplan og budsjett. De kulepunktene/strategiene som der ble vedtatt gjelder fortsatt, og er å anse som bestillinger/føringer for administrasjonen. Disse gjentas derfor ikke i dette dokumentet under de ulike seksjonene.

Verdivalg

Samarbeidspartiernes visjon er å skape et samfunn med like muligheter for alle og som tar klimaendringene på alvor. Vi ønsker en utvikling som er i tråd med naturens tålegrense og at miljø skal få et høyere fokus i all planlegging.

Våre verdier er fundert på at alle er like mye verdt og skal ha samme muligheter, uavhengig av sosial og etnisk bakgrunn, alder, kjønn, funksjonsevne og legning.

Fredrikstad – *Den lille verdensbyen* – skal være en tolerant og mangfoldig kommune som har en åpen port mot verden og som engasjerer seg utenfor eget lokalsamfunn. Vi tar sterk avstand fra all form for rasisme, hat og diskriminering.

Tre utfordringer vi må forholde oss til på alle nivåer er:

- *De store og økende forskjellene mellom fattige og rike. Dette henger nøye sammen med likestilling mellom kjønn, og fordeling av makt og innflytelse.*
- *Klimaendringene og redusert naturmangfold, som krever umiddelbare og kraftfulle tiltak.*
- *Den moderne folkevandringen, med flukt fra krig, undertrykkelse, fattigdom og miljøkatastrofer, og utfordringer med integrering.*

En av fredrikstadsamfunnets hovedutfordringer er at antallet arbeidsplasser ikke vokser i takt med befolkningsveksten. Vi er en attraktiv kommune å bosette seg i, men det skapes ikke nok arbeidsplasser. Ett av våre hovedmål er arbeid til alle, og derigjennom øke takten på grønn konkurransekraft. Kommunene i Nedre Glomma-regionen må samarbeide om å skape flere arbeidsplasser i regionen og i Viken fylke.

Samarbeidspartiene vil være garantister for å videreføre og videreutvikle en offensiv næringspolitikk. Vi har som grunnholdning at vi skal legge til rette for vekst, utvikling og flere arbeidsplasser ved å sikre stabile rammebetingelser. Fredrikstad har, som andre industribyer, behov for kontinuerlig omstilling. Næringslivet vårt har et godt grunnlag for å gå i front for nye, framtidsrettede og miljøvennlige løsninger. Vi vil støtte dem som har ideer og pågangsmot til å skape nye, grønne arbeidsplasser og som er pådrivere for miljøvennlige løsninger.

Nærings- og arbeidslivet har krav på forutsigbare kommunale rammebetingelser, rask og effektiv tilrettelegging og service med høy kvalitet. Ansatte har krav på gode arbeidsvilkår og trygge arbeidsplasser.

Forutsigbarhet i samferdselsprosjekter og arealplaner er viktig for næringsutvikling.

Trepartssamarbeidet er bærebjelken i arbeidslivet og forutsetningen for utviklingen av gode tjenester og arbeidsplasser. Dette krever bred medvirkning, involvering og tillit til de ansatte.

Vi sier klart nei til all form for konkurranseutsetting av de grunnleggende velferdstjenestene, som skole, barnevern og eldreomsorg, og vi sier ja til å bygge ut velferden. Dette vil vi gjøre gjennom å bedre skolen, omsorgen og kulturtilbudet, framfor å kutte i skatten.

Å satse på folkehelse er en av de mest grunnleggende investeringene vi kan gjøre for at flere av oss skal få et bedre liv. Derfor mener vi at folkehelse skal være gjennomgående i all vår politikk.

For samarbeidspartiene er likestilling en sentral del av frihetskampen. Selv om vi har kommet langt, er vi ikke i mål. Vi må arbeide videre med økt likestilling og kulturendring hvor alle skal ha de samme mulighetene. Målet må være at Fredrikstad kommune skal være den mest likestilte kommunen i landet. Fredrikstad kommune skal være en foregangskommune for universell utforming.

Samarbeidspartiene ønsker å trekke fram fem hovedmål:

- Tilrettelegge for vekst i antallet bærekraftige arbeidsplasser, samt et seriøst og anstendig arbeidsliv
- Et framtidsrettet og klimavennlig Fredrikstad (kutte 30% klimagassutslipp i løpet av perioden)
- Bygge sterke lag rundt det enkelte barn
- En eldreomsorg som fremmer livskvalitet, og hvor eldre er sjef i eget liv
- At vår kommune har levende, rause og inkluderende lokalsamfunn

Økonomi

Hvis vi skal nå målene vi setter oss er det helt avgjørende at vi fortsatt har orden i kommuneøkonomien. Vår samarbeidsavtale er ambisiøs på vegne av fredrikstadsamfunnet. Evnen til å gjennomføre målene våre er avhengig av at kommunens økonomi går i balanse, og at vi har trygg økonomisk styring.

Som kommunedirektøren peker på, gir overføringene fra staten over statsbudsjettet store utfordringer for både drift og investeringer. Vi støtter i hovedsak kommunedirektørens forslag til tiltak. Sittende regjering underfinansierer kommunesektoren. For Fredrikstad kommune innebærer det smertefulle kostnadskutt som kan gå ut over kvaliteten i tjenesten. Målet er likevel å gjennomføre omstilling som i minst mulig grad svekker velferdstilbudet. Partiene forholder seg til de rammene vi har, men registrerer at opposisjonspartiene på Stortinget foreslår å styrke kommuneøkonomien. Det er ikke mulig å forskuttere regjeringsskifte 2021, men dersom det skulle skje, vil trolig kommunene gis et økt økonomisk handlingsrom.

Vi følger gjeldsutviklingen tett. Vi deler bekymringen for at kostnader knyttet til gjeld binder opp en for stor andel av driftsbudsjettet. Partiene støtter modellen for investeringsbeslutninger, men mener det er riktig å budsjettere med P50-anslag i investeringsbudsjettet, ikke i sin helhet P85. Dagens praksis bidrar til å synliggjøre og finansiere et investeringsvolum som er større enn det som er reelt. Det betyr ikke at risiko ikke anerkjennes, eller at P85-beregninger ikke skal framkomme. Det settes av bufferfond som skal dekke P85 i investeringsbudsjettet, men som settes lavere enn hva en samlet beregning av P85 på alle prosjekter vil tilsa. Utgifter til renter og avdrag reduseres i henhold til dette.

Kommunedirektøren har i sitt forslag lagt inn en økning fra budsjett 2020. Samarbeidspartiene har lagt inn en ytterligere styrking, som vist i tabellen nedenfor.

Styrking av budsjett i millioner kroner	Helse og velferd	Oppvekst	#bærekraft25	KMB	Teknisk
Kommunedirektørens forslag	61,0	10,0	10,0		
Samarbeidspartiene	8,3	12,5		2,8	1,5
Koronamidler	15,0	10,0			
Sum	84,0	32,0	10,0	2,8	1,5

#bærekraft25

Kommunedirektøren har lansert et program for utvikling, fornying, omstilling og kostnadsreduksjon, som skal hete #bærekraft25. Program #bærekraft25 vil omfatte hele kommuneorganisasjonen og innebære systematisk arbeid for å utvikle, foreslå og gjennomføre tiltak som skal sikre bærekraftig økonomi, tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling i Fredrikstad kommune. Gjennomgangen vil legge særlig vekt på tjenester der kostnadsnivået ligger høyt sammenliknet med andre kommuner. Det betyr at det ligger offensive omstillings- og effektiviseringstiltak inne i kommunedirektørens forslag, som flertallspartiene i all hovedsak stiller seg bak.

Samarbeidspartiene konstaterer at administrasjonskostnadene er høye i Fredrikstad kommune, sammenliknet med andre kommuner. Vi mener derfor det er behov for en generell innstramming av administrative kostnader. Partiene ber kommunedirektøren om å gjøre en total gjennomgang av organisasjons- og ledelsesstrukturen, med hensikt å redusere kostnadene.

I dette budsjettet har vi valgt å redusere kostnadene til administrasjon med 5,0 millioner kroner. Reduksjonen omfatter alle seksjoner.

#bærekraft25 skal være en arbeidsprosess hvor hele organisasjonen involveres. Åpenhet, medvirkning, samskaping og forankring hos både innbyggere, politikere, tillitsvalgte og medarbeidere skal ligge til grunn for arbeidet.

Partiene støtter programmet som kommunedirektøren foreslår, og har store forventninger til at arbeidet skal lykkes. Det understrekes samtidig at kommunens økonomiske situasjon er krevende, og at vi er avhengige av at resultatene kommer raskt. Det forventes at kommunedirektøren har fullt fokus på å få ut effekten av tiltakene og at alle ledere og arbeidsfellesskap gis nødvendig støtte og verktøy til å lykkes med et svært krevende omstillingsarbeid. Partiene mener at det er viktig at prosessene rammes inn av partssamarbeid, hvor de ansatte og deres organisasjoner involveres grundig. Grunnet pandemisituasjon har forbedringsarbeidet i Fredrikstad kommune naturlig nok blitt forskjøvet ut i tid.

Innovasjon og utvikling er nødvendig for å lykkes med omstilling, men bør i stor grad foregå gjennom å hente inspirasjon fra hva andre gjør.

Covid-19

Vi står overfor en verdensomspennende pandemi. Den påvirker oss alle, og det er vanskelig å anslå hvor lenge vi må leve med ulike restriksjoner som følge av denne. For Fredrikstad kommune, i likhet med alle andre kommuner, har koronapandemien medført tre hovedoppdrag. Vi har fått store oppgaver med TISK-strategien (Testing-Isolering-Smittesporing-Karantene). Det er særlig synlig gjennom at det ble opprettet et eget koronasenter. Vi har måttet innrette driften i hele kommunen for å imøtekomme smittevernregler. Det har berørt alle seksjoner, men særlig driften i helse- og velferdsseksjonen og i seksjon for utdanning og oppvekst. Vi vil derfor takke alle ansatte som har gjort en stor innsats i en vanskelig tid.

Det siste oppdraget har vært å følge opp samfunnet og de konsekvenser smittevernregler har påført oss alle. Det har særlig vært fokus på hvordan næringslivet blir påvirket, og hvordan barn og unge

takler en ny og krevende hverdag. Fredrikstad kommune har vedtatt tiltak for å avhjelpe samfunnsmessige konsekvenser.

Det er vanskelig å anslå hvor store kostnader pandemien vil innebære for Fredrikstad kommune. Pandemien påvirker både inntekter og utgifter i kommunen. Regjering og storting har vedtatt flere kompenserende tiltak, men det er vanskelig å anslå om dette er tilstrekkelig for vår kommune.

Regjeringen foreslår å bevilge om lag 7,3 milliarder kroner ekstra til kommunesektoren i neste års statsbudsjett. Dette kommer i et tillegg til statsbudsjettet, som ble lagt fram for stortinget fredag 6. november 2020.

Av dette foreslås 5,9 milliarder å gå til kommunene, der 4,4 milliarder kroner gis som økt innbyggertilskudd og 1,5 milliarder kroner fordeles gjennom skjønnstilskudd, som fordeles av fylkesmannen.

Budsjetteknisk økes rammetilskuddet for 2021 med 67,6 millioner kroner. Driftsrammen til Seksjon for helse og velferd økes med 15 millioner kroner. Driftsrammen til Seksjon for utdanning og oppvekst økes med 10 millioner kroner. Resterende sum på 42,6 millioner kroner settes av til disposisjonsfond merket Covid-19 – 2021.

Hovedprioriteringer i budsjettet

Partiene viderefører i stor grad de prioriteringer som ble vedtatt i budsjett for 2020. Utdanning og oppvekst er den seksjonen vi styrker mest i budsjettet. Vi legger vekt på en sosial profil med fokus på tidlig innsats. Partiene har som mål å opprettholde høy voksentetthet, det er viktig at hvert enkelt barn blir sett og hørt. Dette viser vi i dokumentet ved å tilføre betydelige midler til å opprettholde årsverk.

Helse- og velferdsseksjonen styrkes for å kunne få bedre tid til nødvendig omstilling. Midler bør brukes for å understøtte strategier som demper presset på institusjonsplasser slik at det er mulig å oppnå bedre pasientflyt.

Innbyggere med behov for helse- og velferdstjenester ønsker å få tjenester så nært hjemmet som mulig, og de har rett til det. Det betyr at Fredrikstad kommune i enda større grad må dreie sine tjenester mot forebyggende og tilretteleggende tjenester i midtre og nedre del av omsorgstrappa som gjør det mulig å bo hjemme lenger.

Klima og miljø er et hovedsatsingsområde for samarbeidspartiene. Med eget klimabudsjett tar Fredrikstad kommune et viktig steg i retningen av å nå ambisiøse klimamål, men partiene er ikke tilfreds med de tiltak som er finansiert i kommunedirektørens forslag. Partiene legger derfor inn en styrking av sykkelsatsingen. Det må også synliggjøres tiltak og virkemidler som må til for å kunne kutte 60 % i klimagassutslippene innen 2030.

Flere andre tjenesteområder styrkes, sammenlignet med kommunedirektørens budsjettforslag. Dette kommenteres nærmere under de forskjellige seksjonene.

Partiene har antydnet hva styrkingene til det enkelte utvalg kan benyttes til. Det er opp til det enkelte utvalg å foreta den endelige prioriteringen innenfor sin budsjettramme.

Driftsrammer 2021 – 2024					
Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 første ledd					
	Oppr.budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2020	2021	2022	2023	2024
Rammetilskudd	2 295 700	2 256 900	2 256 900	2 256 900	2 256 900
Inntekts- og formueskatt	2 258 600	2 394 700	2 394 700	2 394 700	2 394 700
Realvekst frie inntekter			30 258	61 632	105 123
Rammetilskudd Covid - 19		67 600			
Eiendomsskatt	274 000	272 000	275 000	276 000	276 000
Andre generelle driftsinntekter	13 346	12 150	10 800	9 700	9 000
Sum generelle driftsinntekter	4 841 646	5 003 350	4 967 658	4 998 932	5 041 723
Sum bevilgninger drift, netto	4 520 485	4 781 089	4 712 045	4 706 386	4 702 231
Avskrivninger		0	0	0	0
Renter/avdrag - dekkes gj. bruker/stat ol.		-139 616	-154 419	-164 947	-179 514
Sum netto driftsutgifter	4 520 485	4 641 473	4 557 626	4 541 439	4 522 717
Brutto driftsresultat	321 161	361 877	410 032	457 493	519 006
Renteinntekter	24 161	23 300	26 506	26 506	26 506
Utbytter	21 000	15 700	17 700	22 000	22 000
Overføring fra FREVAR	9 000	14 000	9 000	9 000	9 000
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	43 698	34 565	35 537	36 426	37 336
Renteutgifter	147 085	111 027	115 718	151 063	195 169
Avdrag på lån	278 100	290 000	318 230	354 623	392 487
Netto finansutgifter	-327 326	-313 462	-345 205	-411 755	-492 814
Motpost avskrivninger		0	0	0	0
Netto driftsresultat	-6 165	48 415	64 827	45 739	26 192
Disp. eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	-925				
Netto avs. til eller bruk av bundne driftsfond	18 347				
Netto avs. til eller bruk av disposisjonsfond	-11 257	-5 115	-64 127	-40 739	-21 192
- Disposisjonsfond Smart Fredrikstad og tjenestedesignere		4 300	4 300	0	0
- Disposisjonsfond FEAS		-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
- Disposisjonsfond Covid-19		-42 600			
Dekning av tidligere års merforbruk					
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	6 165	-48 415	-64 827	-45 739	-26 192
Fremført til inndeckn. i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Under framkommer partienes forslag til rammer for budsjett og økonomiplan. Det er foreslått et generelt kutt i administrative kostnader på 5,0 millioner kroner, ført på egen linje som effektivisering. Kommunedirektøren bes om å fordele dette nedtrekket på kommunens samlede administrative kostnader, det vil si på sentrale seksjonsvise staber og andre administrasjonsfunksjoner.

Driftsrammer seksjoner/tjenesteområder (fordeling av linje – sum bevilgning drift netto)

	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Seksjoner/tjenesteområder	2021	2022	2023	2024
Kommunedirektørens sentrale staber	226 676	223 664	223 881	220 954
Kultur, miljø og byutvikling	177 202	177 187	182 436	182 436
Teknisk drift	416 903	412 673	411 631	411 631
Utdanning og oppvekst	1 801 683	1 793 742	1 794 088	1 794 088
Helse og velferd	2 055 095	1 993 407	1 976 409	1 986 409
Kirken	45 866	45 862	45 862	45 862
Felles ansvar regnskap (899001)	62 664	71 510	82 079	70 852
Effektiviseringskrav - administrasjon	-5 000	-6 000	-10 000	-10 000
Sum bevilgninger drift, netto	4 781 089	4 712 045	4 706 386	4 702 231

Budsjettets inntekts- og utgiftsside

Kommunedirektøren legger til grunn en realvekst på 0,5 % per år. Vi har oppjustert anslaget noe.

I handlingsplanperioden har partiene lagt følgende realvekst til grunn:

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Kommunedirektøren	0,5	0,5	0,5
Flertallet	0,6	0,7	0,9

Det betyr at det forventes 5 millioner mer i skatteinntekter enn i kommunedirektørens forslag i 2021, stigende til 40 millioner kroner mer i 2024.

Renteutgiftene er justert ned med 5,0 millioner kroner i 2021. Det medfører noe høyere risiko i renteanslag og tidspunkt for låneopptak i 2021. Avdragsutgifter er redusert med 5,0 millioner kroner i 2021.

Pensjonsutgiftene (posten sentrale fellesutgifter) foreslås redusert med 5,0 millioner kroner i 2021.

Partiene er kjent med at FREVAR KF har en svært god utvikling i sin økonomi i 2020. Grunnet den krevende situasjonen for kommunen som helhet foreslås det derfor å øke overføringene fra FREVAR med 5,0 millioner kroner i 2021.

Samlet sett er inntektene i budsjettet økt med 10,0 millioner kroner i 2021. Utgiftene er redusert med 15,0 millioner kroner. 5,0 millioner kroner i reduserte pensjonsutgifter framkommer som redusert post i rammen til felles ansvar. Samlet er det frigjort 25,0 millioner kroner, som disponeres i rammene. I tillegg foretas det omprioriteringer for totalt 10,0 millioner kroner.

Eiendomsskatten er videreført på samme nivå i planperioden. Justeringen av kronebeløp gjenspeiler økningen i skatteobjekter, dvs. i all hovedsak nye boliger.

I planperioden legges det opp til å ta ut utbytte fra Borg havn IKS (BIKS). Selskapet eies av kommunene Fredrikstad, Sarpsborg og Hvaler. Utbyttestrategi må forberedes i samarbeid med øvrige eierkommuner og selskapet.

Budsjettets utgiftsside – rammejusteringer 2021-2024

Rammene til utvalgene/tjenesteområdene styrkes med til sammen **25,1 millioner** kroner (I tillegg kommer koronamidler).

<i>Oversikt nettorammer i mill. kr.</i>	Bud 2021	HP 2022	HP 2023	HP 2024
Kommunedirektørens sentrale staber	-	-	-	-
Kultur, miljø og byutvikling	2,8	2,8	2,8	2,8
Teknisk drift	1,5	1,5	1,5	1,5
Utdanning og oppvekst	12,5	15,0	15,0	15,0
Helse og velferd	8,3	8,3	30,0	40,0
Kirken	-	-	-	-
Sum styrking	25,1	27,6	49,3	59,3

Kultur

Et mangfoldig tilbud innen kultur og idrett gjør samfunnet vårt rikere. Det er viktig å bidra til at barn og unge i Fredrikstad møter kultur og får medvirke på et tidlig stadium. Vi vil videreutvikle de kulturtilbudene vi har og styrke den kulturelle grunnmuren i kommunen. Samtidig skal vi legge til rette for at profesjonelle fagmiljøer innen scenekunst, billedkunst, musikk og andre kunstformer har gode arbeidsforhold.

Idrett gir livskvalitet og kan gjøre at hver enkelt opplever mestring. Deltagelse i organisert idrett skaper fellesskap, gjennom gode opplevelser og verdifull fysisk aktivitet. Idrettsopplevelser er en viktig bidragsyter for bedre integrering, folkehelse, sosial utjevning og likestilling.

Uten de frivillige organisasjonene ville mange oppgaver vært uløste, og byens sosiale og kulturelle liv ville vært fattigere.

Kultur skaper samhold, og gjennom kulturen kan man få perspektiver til å se samfunnet på en måte som fremmer empati og forståelse, noe som til syvende og sist styrker demokratiet vårt.

Miljø og klima

Samarbeidspartiene vil arbeide for en langsiktig og bærekraftig utvikling. Vi vil iverksette kraftfulle tiltak og håndheve de ulike miljøstandardene. Vi prioriterer overgang til fornybar energi slik at skadelige utslipp reduseres og naturressursene forvaltes godt. Vi vil ha en streng tilnærming til omdisponering av dyrket og dyrkbar mark.

I den vedtatte klimaplanen forplikter vi oss til å redusere klimagassutslippene med 60 prosent innen 2030, og vi har som mål at Fredrikstad skal redusere klimagassutslippene med 30 prosent i løpet av denne valgperioden. Vi vil jobbe systematisk og iverksette tiltak slik at det biologiske mangfoldet økes. Arealplanen, Bypakke Nedre Glomma, plan for naturmangfold, klimaplanen og sykkelplanen blir derfor viktige styringsverktøy for å klare disse målsettingene. Gjennom en slik forutsigbar og tydelig kurs kan Fredrikstad øke sin næringsattraktivitet ved å ha en helhetlig grønn profil.

By- og samfunnsutvikling

Fredrikstad vokser og forandrer seg i høyt tempo. For at byen skal bli et enda bedre sted å bo må vi styre byutviklingen. Arealplanen skal ha en sosial profil, der tjenestetilbudet, parker, bomiljø og miljø er ivaretatt. Det er viktig med en trygg by og levende lokalsamfunn. Alle skal ha en trygg og funksjonell bolig som tilfredsstiller kravene til et godt bomiljø. Dette er en forutsetning for et godt liv. Byen skal bygges og utvikles på innbyggernes premisser.

Økonomi

Rammen til Seksjon for kultur, miljø og byutvikling styrkes med 2,8 millioner. I all hovedsak anbefales midlene benyttet til å reversere foreslåtte kutt i kommunedirektørens forslag.

- Fritidsklubbtilbud 0,4 millioner

- Kunst- og kulturstøtte 0,6 millioner
- Styrke kulturskole/SFO-samarbeid 0,2 millioner
- Tiltak for å øke naturmangfold 0,8 millioner
- Miljøtiltak i Hunnebunn 0,8 millioner

Fritidsklubbtilbudet på Gressvik ønskes utvidet med én dag per uke.

Vi ber om at seksjonen styrker ressursen til klimaarbeidet, gjennom å omprioritere tilsvarende én stilling innenfor egen ramme.

Rammestyrkingen på 0,8 millioner kroner til økt naturmangfold skal benyttes til kartlegging der det faglig oppleves som mest hensiktsmessig og til konkrete tiltak for økt naturmangfold. Vektig mellom kartlegging og tiltak bør gå i favør av tiltak.

Det innføres gratis morgentrening i Kongstenhallen for barn og unge. Kostnaden på ca. 37 000 kroner må dekkes innenfor seksjonens ramme.

Teknisk drift

Partiene støtter seg i hovedsak til de vurderingene kommunedirektøren har gjort innenfor seksjonen, men med noen forbedringsforslag. Samarbeidspartiene ønsker å optimalisere sykkelsatsingen og sykkelprogrammet. Derfor settes det av 1,5 millioner til Seksjon for teknisk drift, som skal benyttes til ansettelse av en sykkelkoordinator og ansettelse til drift.

Fergetilbudet skal minimum opprettholdes. Det bør fortrinnsvis gjøres gjennom eksisterende finansieringsmodeller, dvs. belønningsmidler og parkeringsinntekter. Det foreslås derfor å øke parkeringsinntektene for å kunne drifte tilbudet videre.

Økonomi

Rammen til Seksjon for teknisk drift styrkes med 1,5 millioner kroner i nettobudsjett og inntekten økes med 1,3 millioner kroner. For 2021 anbefaler bystyret teknisk utvalg å bruke styrkingen som følger:

- Sykkelprogrammet 1,5 millioner
- Parkeringsinntektene er anslagsvis økt med 1,3 millioner kroner som øremerkes fergedrift.

Utdanning og oppvekst

Barnehagen er en del av utdanningsløpet. Grytidlig og tidlig innsats gir innsparing på sikt og kan gi oss tilbake det mangedoblede av innsatsen. Vi ønsker en god fellesskole hvor alle skal kunne utvikle evnene sine på en best mulig måte, uavhengig av foresattes ressurser. Fellesskolen er navet i lokalsamfunnet. Barnehagen og skolen virker sosialt utjavnende og gjør at vi kan løfte alle barn gjennom en felles referanseramme. Den samlede oppvekstpolitikken, med tidlig innsats rettet mot familier og barn, vil være avgjørende for å oppnå vårt mål om like muligheter til alle.

I kommunedirektørens forslag er barnevernet foreslått styrket med 10 millioner kroner. Det anerkjennes at barnevernet har behov for tid til omstilling, men det foreslås å brukes 5,0 millioner kroner av foreslått styrking til tidlig innsats og årsverk.

Vi ønsker å omfordele disse midlene til andre forebyggende tiltak for barn og unge. Slik følger partiene opp strategier om tidlig innsats, ved å flytte midlene lenger opp i «forebyggingstrappa».

Vi legger inn penger for å forhindre årsverksreduksjoner i barnehager og skoler, og vi ønsker å videreføre styrkingen i de levekårsutsatte delene av kommunen.

Vi anerkjenner at situasjonen er krevende i skoler og barnehager grunnet covid-19. Det er behov for midler til vikarer og andre Covid-19-relaterte tiltak i seksjonen. 10 millioner kroner av statlig ekstrabevilgning øremerkes tiltak utover ordinær drift. Disse midlene brukes ikke til å opprettholde ordinær drift, og kommer i tillegg til ordinær styrking av rammen.

Vi ønsker ikke å avvike ordningen med Ny-Vigra. Kommunedirektøren har ikke foreslått avvikling i 2021, men fra 2022. Vi varsler nå at vi ønsker å videreføre dette tilbudet også etter 2021, og ber kommunedirektøren om å gå i dialog med eier for å se på muligheten for å redusere vår andel i tiltaket.

Samarbeidspartiene foreslår at Torsnes barnehage videreføres og at det jobbes med videre med muligheten for å opprette et tilrettelagt tilbud ved virksomheten.

Økonomi

Rammen til Seksjon for utdanning og oppvekst styrkes med 12,5 millioner. For 2021 anbefaler bystyret oppvekstutvalget å bruke styrkingen som følger:

• Årsverk i skole	10,2 millioner
• Vikarpott i barnehage	1,5 millioner
• Skolehager	0,3 millioner
• Torsnes barnehage	0,3 millioner
• Voksenopplæring	0,2 millioner
• Tidlig innsats	4,0 millioner
• Svøm Fredrikstad	1,0 millioner

Det omfordeles 5,0 millioner innenfor rammen.

Helse og velferd

Helse er viktig for alle. Vårt mål med helse- og velferdstjenestene er at alle skal få den hjelpen de trenger, når de trenger den. Tilbudet skal være preget av god kvalitet og ha tilstrekkelig omfang.

Vi ønsker en kommune hvor det er bedre balanse mellom forebygging og behandling. Brukernes behov må stå i sentrum for planlegging, organisering og oppbygging av tjenestene. Vi skal bygge nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger. Trygge og gode ansatte som gis tillit er en forutsetning for å kunne gi gode tjenester til innbyggerne. Samarbeidspartiene har tidligere vedtatt av det skal testes ut bruk av tillitsreform på flere virksomheter i kommunen.

Dagens omsorgstilbud omfatter mye mer enn eldreomsorg. Det er tjenester som dekker et bredt spekter av de utfordringer vi mennesker kan møte på i livene våre. I årene som kommer vil omsorgstilbudet i Fredrikstad, Norge og Europa møte på en felles, positiv utfordring. Vi blir nemlig langt flere eldre. Det betyr også at flere får behov for omsorg. I Fredrikstad, i likhet med alle andre kommuner, forbereder vi oss på dette.

Det er ikke mulig å se for seg at framtidens omsorg bare skal innebære å skalere opp de modellene vi har i dag. Verken kommuneøkonomien eller samfunnsøkonomien vil kunne tåle det. Det vil medføre enorme investeringskostnader, med tilhørende kraftig økning i driftsutgifter. Per nå er det svært få, om noen, folkevalgte, samfunnsplanleggere eller fagfolk som anbefaler en slik strategi.

Det viktigste er å forebygge, det vil si jobbe med folkehelse på en slik måte at vi alle lever gode liv med god helse lengst mulig. Kort fortalt; at vi klarer oss selv lenger enn i dag.

Samarbeidspartiene mener at en dreining av tjenestene til mer ambulante tjenester og fokus på forebyggende arbeid er riktig. Det krever kulturendring, dialog og evnen til å skynde seg sakte. Det er utfordrende å ha store innsparingskrav i tillegg til å drive utviklingsarbeid og organisasjonsutvikling.

Samarbeidspartiene ønsker å sette fokus på hverdagsrehabilitering. Det handler om at man skal kunne føle seg trygge hjemme og mestre hverdagen på en best mulig måte. Vi vil videreføre satsingen på det tverrfaglige teamet som består av fysioterapeut, ergoterapeut, helsefagarbeidere og sykepleiere. Hverdagsrehabilitering retter seg mot eldre som har hatt funksjonsfall som har ført til utfordringer i hverdagslige aktiviteter. Partiene vil vurdere en styrking av tjenesten hverdagsrehabilitering ved budsjettjusteringen i april 2021.

Vi styrker rammen til frivilligheten.

Vi legger inn penger til opptrapping i antallet sykehjemsplasser når nye Onsøyheimen står ferdig. I 2023 er det lagt opp til å kunne drifte nye plasser utover dagens antall. Dette sees i sammenheng med Plan for helse- og omsorgsbygg mot 2040.

Partiene har tidligere vedtatt en opptrapping av ordningen med å ikke inkludere barnetrygden i beregningsgrunnlaget for sosialstønad. Vi fortsetter opptrappingen i dette budsjettet, men erkjenner at inneværende års budsjett må bety et kortere steg i 2021. Målet om å trekke barnetrygden ut av beregningsgrunnlaget står ved lag.

Økonomi

Rammen til Seksjon for helse og velferd er styrket med 8,3 millioner. For 2021 anbefaler bystyret helse- og velferdsutvalget å bruke styrkingen som følger:

- Hjemmesykepleien 4,3 millioner

- Tilskudd til frivillighet 3,0 millioner
- «Opptrapping av barnetrygden» 1,0 millioner

Kommunedirektørens sentrale staber

Kommunedirektøren har foreslått et program for utvikling, fornying, omstilling og kostnadsreduksjon, som skal hete *#bærekraft25*. Program *#bærekraft25* vil omfatte hele kommuneorganisasjonen, og innebære systematisk arbeid for å utvikle, foreslå og gjennomføre tiltak som skal sikre bærekraftig økonomi, tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling i Fredrikstad kommune.

Kommunedirektørens sentrale staber forventes å ta en ledende rolle i omstillingsarbeidet.

Samarbeidspartiene konstaterer at administrasjonskostnadene er høye i Fredrikstad kommune, sammenliknet med andre kommuner. Vi mener derfor det er behov for en generell innstramning av administrative kostnader.

Partiene ber kommunedirektøren om å gjøre en total gjennomgang av organisasjons- og ledelsesstrukturen, med hensikt å redusere kostnadene.

Det er foreslått et generelt kutt i administrative kostnader på 5,0 millioner kroner, ført på egen linje som effektivisering. Kommunedirektøren bes om å fordele dette nedtrekket på kommunens samlede administrative kostnader, det vil si på sentrale seksjonsvise staber og andre administrasjonsfunksjoner.

Innovasjon og utviklingsarbeid bør fortrinnsvis basere seg på å hente inspirasjon og læring fra andre.

Fredrikstad kirkelige fellesråd

Ingen endring.

Investeringsbudsjettet

De viktigste investeringsobjektene i vårt budsjettforslag er sammenfallende med det kommunedirektørens har fulgt opp fra bystyrets tidligere vedtak.

Vi deler bekymringen for at kostnaden knyttet til gjeld binder opp handlingsrom på driftsbudsjettet. Partiene støtter modellen for investeringsbeslutninger, men mener det er riktig å budsjettere med P50-anslag i investeringsbudsjettet, ikke i sin helhet med P85. Dagens praksis bidrar til å synliggjøre og finansiere et investeringsvolum som er større enn det som er reelt. Det betyr ikke at risiko ikke anerkjennes eller at P85-beregninger ikke skal framkomme. Det settes av bufferfond som skal dekke P85 i investeringsbudsjettet, men som settes lavere enn hva en samlet beregning av P85 på alle prosjekter vil tilsi.

Samlet kostnad for å dekke P85 synliggjort i kommunedirektørens forslag utgjør 142 millioner kroner. Partiene reduserer avsetningen til P85 med 71,0 millioner kroner i planperioden. Utgifter til renter og avdrag reduseres i henhold til dette. 71,0 millioner kroner avsettes som buffer for å dekke prosjekter hvor kostnaden overstiger P50-beregning. I hovedoversikten for investeringer vil nå synliggjort ramme per prosjekt være lik P50.

Det foreslås følgende endring i investeringsbudsjettet:

- Kunstgressplanen styrkes med 0,5 millioner kroner i 2021 (prosjektmidler bane Kongsten) og 5,7 millioner kroner i 2022 for å dekke investeringskostnader for Begby og Gressvik.

Investeringsbudsjett med finansiering

Rammefinansierte investeringer					
<i>Tall i millioner kroner</i>	2020	2021	2022	2023	2024
Felles investeringer	17,4	23,8	20,1	16,0	49,2
Kulturtjenester	35,9	159,5	314,1	214,2	157,2
Teknisk drift	140,9	285,6	208,5	98,2	179,0
Helse og velferd	14,4	98,5	298,0	242,3	-205,7
Oppvekst	50,8	108,0	245,6	242,7	48,3
Kirketjenester	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Belønningsmidler		13,0	13,0	13,0	13,0
Egenkapital innskudd KLP	15,6	15,8	16,7	17,8	18,8
Sum netto rammefinansierte investeringer	288,0	717,1	1 129,0	857,0	272,7
Fra investeringsfond	15,6	15,8	16,7	17,8	18,8
Bruk av disp.fond	11,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overføring fra drift (tilbakebetaling lån inv.fond)	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilskudd belønningsmidler		10,5	10,5	10,5	10,5
MVA-komp belønningsmidler		2,5	2,5	2,5	2,5
MVA-kompensasjon	44,9	109,2	199,5	150,1	81,9
Lånebehov rammefinansierte investeringer	215,6	579,1	899,7	676,2	159,0
Selvfinansierte investeringer					
<i>Tall i millioner kroner</i>	2020	2021	2022	2023	2024
VAR	192,1	277,6	251,1	369,6	369,6
Teknisk drift	1,0	0,0	1,0	1,0	1,0
Eiendomsutvikling	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1
Boligstrategi (BOSO)	23,8	64,7	70,4	56,2	32,2
Sum netto selvfinansierte investeringer	222,0	347,4	327,6	431,9	407,9
MVA-kompensasjon		11,3	2,0	0,0	0,0
Salgsinntekter - vann og avløp	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bruk/avsetning investeringsfond		0,6	0,6	0,6	0,6
Salg bolig/næringstomter/eiendomsutvikling	7,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Lånebehov selvfinansierte investeringer	212,5	331,0	321,1	427,4	403,4

Egenbetalinger og gebyrer

Partiene legger foreslått gebyrhefte til grunn og foreslår følgende endringer:

- 4.1 Leiepriser for idrett **skal lyde:**
Prisene gjelder primært for organiserte lag/foreninger/grupper, hjemmehørende i Fredrikstad kommune, som bedriver idrett og aktivitet.
For disse gruppene er trening på hverdager (**kl. 06.00 -08:00** og kl. 15.00 – 22.00) og tildelt sesongtrening for barn/unge (til og med 19 år) gratis i driftssesongen.
- 6.1 Parkering: Rød og gul sone gis et påslag på 2 kroner per time.
- 6.4 Torv: Frivillige organisasjoner betaler ikke leie for standsaktivitet.

Verbalforslag og bestillinger

1. Arbeidet med å utvikle Aktivtetsbyen Gamle Fredrikstad videreføres. Det nedsettes et partssammensatt utvalg bestående av næringsaktører, lokalsamfunn, andre interessenter og representanter fra kommunen fra både politisk og administrativt nivå. Fokus skal blant annet være arealbruk og skjøtsel rundt Kongsten fort. Hensikten er å få til økt sambruk og synliggjøre et viktig kulturminne.
2. Kommunedirektøren bes om å utarbeide måleindikator som måler gjeldsbelastning som belaster driften.
3. Kommunedirektøren bes spesielt om å understøtte idrett og frivillig arbeid i levekårsutsatte soner. Det pekes på finansiering som fond mot fattigdom og lokalsamfunnsfond.
4. Kommunedirektøren bes om å komme med oppdatert skiltplan for Fredrikstad kommune.
5. Kommunedirektøren bes om å fremme egen sak om strakstiltak for gummigranulat på avveie ved kunstgressanlegg i Fredrikstad kommune.
6. Kommunedirektøren bes komme tilbake med sak om hvordan vi kan få flere mennesker med funksjonsvariasjoner/psykisk utviklingshemming ut i jobb.
7. Kommunedirektøren bes om å innføre en større andel insektvennlig beplantning i sentrum. Dette for å skape et enda triveligere bybilde og som et viktig tiltak for økt naturmangfold.
8. Fredrikstad kommune er et pressområde og her vil det ofte være interessekonflikter mellom matjord og utbygging. På bakgrunn av dette bes kommunedirektøren komme tilbake med en sak som skisserer mulige strategier for å øke matproduserende areal.
9. Kommunedirektøren bes legge frem en sak om status og muligheter for atelierfellesskap/fellesverksteder for profesjonelle kunstnere, der langsiktighet og stabilitet for kunstmiljøet er vektlagt, inkludert mulig plassering og finansiering.
10. Kommunedirektøren bes utrede muligheten for etablering av kommunal vikarpool for skolene. Dette med målsetning for forbedret kvalitet, økt forutsigbarhet i skolene og mer bærekraftig økonomistyring.
11. Kommunedirektøren bes om å utarbeide et informasjonsskriv om «biodiversity gardening» til kommunens innbyggere (på samme måte som det er gjort med kildesortering). Dette vil gi Fredrikstads befolkning gode tips om tiltak de selv kan gjøre for å bli med på dugnaden for økt naturmangfold.
12. Kommunedirektøren bes prøve ut en andel vegetaralternativer som serveres på møter.
13. Kommunedirektøren bes komme tilbake med en sak om hvordan kommunen kan ta større ansvar for inkluderende arbeidsliv ved nyansettelser, og ansette flere folk med «hull i CVen.»
14. Kommunedirektøren bes om å komme tilbake med politisk sak som belyser hvordan kommunen jobber med kompetanseheving i kommunen, særlig innenfor helse- og velferdsområdet, og hvordan vi kan sikre bedre utnyttelse av de personalressursene vi alt har.
15. Kommunedirektøren bes fremme sak som belyser mulighetene for en samlet forvaltning av kommunens parkeringsvirksomhet i én enhet.
16. Kommunedirektøren bes om å gå i dialog med fylkeskommunen om midler avsatt til kompetanseheving/voksenopplæring i forbindelse med covid-19.

17. Kommunedirektøren bes om å bidra til at det gjennom framtidige planprosesser for den nye bydelen på FMV-området skal legges til rette for forsamlingslokale som kan benyttes for organisasjonsliv og ulike trossamfunn.

1. Detaljoversikt investeringer

Barn, familie og unge		Sum		2020			2021			2022			2023			2024		
Tall i millioner kroner	Fase	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Inventar elevtallsøkning	S	4,5	4,5	2,0	0,0	2,0	1,0	0,0	1,0	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5
IKT - investeringer skole	S	35,0	35,0	5,0	0,0	5,0	15,0	0,0	15,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0
Gudeberg og ny Råkollen skole (tot 231,7 mill kr)	F2	196,9	196,9	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	3,0	97,0	0,0	97,0	96,9	0,0	96,9	0,0	0,0	0,0
Rolsvøy barnehage (tot 73,1 mill)	F3	63,7	63,7	30,9	0,0	30,9	32,8	0,0	32,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ombygging Haugeåsen (tot 76 mill kr)		6,1	6,1	6,1	0,0	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ombygging Ambjørnrød (tot 52,7 mill kr)	F3	45,2	45,2	5,6	0,0	5,6	30,1	0,0	30,1	9,5	0,0	9,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fredrikstadmarka barnehage - Veum (tidl Trollstua, 24 mill kr)	F3	19,0	19,0	0,0	0,0	0,0	19,0	0,0	19,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rød skole (Kråkerøy tot 74,1 mill kr)	F1	72,0	72,0	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0	2,5	2,0	0,0	2,0	24,7	0,0	24,7	42,8	0,0	42,8
Lunde skole (tot 255,7 mill kr)	F2	251,7	251,7	0,0	0,0	0,0	4,6	0,0	4,6	131,6	0,0	131,6	115,6	0,0	115,6	0,0	0,0	0,0
Oppvekst rehab og nybygg	S	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Møllehjulet Kvernhuset u.skole		1,1	1,1	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum		695,3	695,3	50,8	0,0	50,8	108,0	0,0	108,0	245,6	0,0	245,6	242,7	0,0	242,7	48,3	0,0	48,3

Kultur og fritid		Sum		2020			2021			2022			2023			2024		
Tall i millioner kroner	Fase	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Mindre anskaffelser, samt utskiftning av instrument og utstyrspark	S	5,0	5,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0
Arena Fredrikstad (tot 682,2 mill)	F2	601,4	601,4	23,0	0,0	23,0	90,0	0,0	90,0	150,0	0,0	150,0	187,2	0,0	187,2	151,2	0,0	151,2
Tårnet på Isegran (1 mill fra 2018, tot 7,6 mill kr)	F2	3,3	3,3	0,0	0,0	0,0	3,3	0,0	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kunstgressbaner	S	51,2	40,7	8,9	0,0	8,9	16,6	3,5	13,1	25,7	7,0	18,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Blå Grotte, kjøp av utstyr	S	12,0	7,7	0,0	0,0	0,0	12,0	4,3	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tak St.Croix	F2	8,5	6,7	1,0	0,0	1,0	7,5	1,8	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Blå Grotte, ombygning og tilpasning (27,0 mill kr)	F2	25,0	20,7	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	3,0	22,0	4,3	17,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Flerbrukshall Trosvik skole (3 mill fra 2018, tot 114,8 mill kr)	F2	110,9	110,9	0,9	0,0	0,9	20,5	0,0	20,5	89,5	0,0	89,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ridesenter Bekkevold (3 mill kr fra 2018, tot 73 mill kr)	F2	69,8	59,5	1,1	0,0	1,1	5,2	0,0	5,2	42,6	10,3	32,3	21,0	0,0	21,0	0,0	0,0	0,0
Sum		887,1	855,9	35,9	0,0	35,9	159,1	9,6	149,5	330,7	21,6	309,1	209,2	0,0	209,2	152,2	0,0	152,2

Helse og velferd		Sum		2020			2021			2022			2023			2024		
Tall i millioner kroner	Fase	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Utstyr helse og velferd	S	15,0	15,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0
Velferdsteknologi	S	40,0	40,0	10,0	0,0	10,0	7,5	0,0	7,5	7,5	0,0	7,5	7,5	0,0	7,5	7,5	0,0	7,5
Nye Onsøyheimen sykehjem (543,3 mill kr)	F3	511,8	295,6	0,0	0,0	0,0	80,0	0,0	80,0	200,0	0,0	200,0	231,8	0,0	231,8	0,0	216,2	-216,2
Personalbaser bofellesskap	S	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Furutun rehabilitering og tomt (erstatn. Kiæråsen, totalt 103,4)	F2	93,9	93,9	1,4	0,0	1,4	5,0	0,0	5,0	87,5	0,0	87,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nybygg og kjøpsramme, TD	S	311,5	247,4	29,6	5,8	23,8	85,0	20,3	64,7	78,1	7,7	70,4	80,8	24,6	56,2	38,0	5,8	32,2
Sum		975,2	694,9	44,0	5,8	38,2	183,5	20,3	163,2	376,1	7,7	368,4	323,1	24,6	298,5	48,5	222,0	-173,5

Infrastruktur og samferdsel		Sum		2020			2021			2022			2023			2024		
<i>Tall i millioner kroner</i>	Fase	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Biler, maskiner	S	45,7	45,7	4,2	0,0	4,2	17,8	0,0	17,8	10,9	0,0	10,9	6,1	0,0	6,1	6,8	0,0	6,8
Elvebredder, fergeleier, kaier, brygger og broer	S	27,0	27,0	6,2	0,0	6,2	12,8	0,0	12,8	4,5	0,0	4,5	2,0	0,0	2,0	1,5	0,0	1,5
Parker, grøntområder, lekeplasser og nærmiljøanlegg	S	34,7	30,5	3,5	0,0	3,5	15,6	1,9	13,7	5,6	1,3	4,3	6,4	0,5	5,9	3,7	0,5	3,2
Trafikksikring og gatelys	S	76,3	72,3	19,0	0,0	19,0	20,3	2,0	18,3	20,0	2,0	18,0	9,0	0,0	9,0	8,0	0,0	8,0
Rehabilitering av veier	S	128,0	128,0	21,0	0,0	21,0	21,0	0,0	21,0	44,0	0,0	44,0	21,0	0,0	21,0	21,0	0,0	21,0
Nytt stupetårn Foten (tot 5,2 mill)		2,5	1,7	2,5	0,8	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny vei Floa (totalt 30,2 mill kr)	F3	21,0	21,0	5,4	0,0	5,4	15,6	0,0	15,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Biogasstasjon (tot 24,4 mill kr)	F2	11,1	11,1	0,0	0,0	0,0	9,1	0,0	9,1	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
FMV Vest, Infrastruktur	S	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stordammen	F2	15,0	15,0	1,0	0,0	1,0	7,0	0,0	7,0	7,0	0,0	7,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utstyr brannstasjon	S	7,2	7,2	0,5	0,0	0,5	2,2	0,0	2,2	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5
Nye ferger	S	80,0	80,0	25,0	0,0	25,0	35,0	0,0	35,0	20,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny båt (skjærgårdstjenesten)	S	12,5	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	6,0	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Infrastruktur ferger	S	47,1	47,1	0,0	0,0	0,0	15,7	0,0	15,7	28,2	0,0	28,2	3,2	0,0	3,2	0,0	0,0	0,0
Sykkelplan	S	25,0	25,0	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0	10,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0
Ombygging automater til billettløs betaling	S	4,0	4,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0
Sum		542,1	527,1	89,3	0,8	88,5	187,1	3,9	183,2	162,2	9,3	152,9	55,1	0,5	54,6	48,4	0,5	47,9

Vann, avløp, renovasjon, feier, slam		Sum		2020			2021			2022			2023			2024		
<i>Tall i millioner kroner</i>	Fase	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Vann	S	415,6	415,6	70,6	0,0	70,6	80,0	0,0	80,0	84,0	0,0	84,0	88,0	0,0	88,0	93,0	0,0	93,0
Avløp	S	586,4	586,4	71,4	0,0	71,4	120,0	0,0	120,0	126,0	0,0	126,0	132,0	0,0	132,0	137,0	0,0	137,0
Avfallssugeanlegg	S	22,1	22,1	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	2,1	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0
Holmegata og Veumbekken	F2	102,0	102,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	50,0	0,0	50,0	50,0	0,0	50,0
Overføringsledning nytt renseanlegg	F2	160,0	160,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	80,0	0,0	80,0	80,0	0,0	80,0
Fellesinvesteringer VA	S	17,0	17,0	2,0	0,0	2,0	6,0	0,0	6,0	5,8	0,0	5,8	1,6	0,0	1,6	1,6	0,0	1,6
Renovasjon	S	50,3	50,3	6,4	0,0	6,4	19,9	0,0	19,9	8,0	0,0	8,0	8,0	0,0	8,0	8,0	0,0	8,0
Garasjeanlegg Tomteveien 45 (tot 117,6 mill)	S	106,6	106,6	41,7	0,0	41,7	48,6	0,0	48,6	16,3	0,0	16,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum		1460,0	1460,0	192,1	0,0	192,1	277,6	0,0	277,6	251,1	0,0	251,1	369,6	0,0	369,6	369,6	0,0	369,6

Bygg og eiendom		Sum		2020			2021			2022			2023			2024		
<i>Tall i millioner kroner</i>	Fase	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Strategisk eiendomsutvikling	S	8,8	8,8	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	1,3	0,0	1,3	1,3	0,0	1,3	1,3	0,0	1,3

Bygningsmessig endringer, brukertilpasset	S	22,1	22,1	10,1	0,0	10,1	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0
Bygningsmessig rehab og påkostning	S	137,8	137,8	24,8	0,0	24,8	59,6	0,0	59,6	17,8	0,0	17,8	17,8	0,0	17,8	17,8	0,0	17,8
Digitalisering og robotisering	S	2,3	2,3	0,0	0,0	0,0	2,3	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SD-anlegg (Sentral Driftsstyring)	S	17,5	17,5	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5
ENØK	S	54,0	54,0	8,0	0,0	8,0	14,0	0,0	14,0	12,0	0,0	12,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0
HMS og lovpålagte påkostninger	S	19,5	19,5	1,0	0,0	1,0	8,5	0,0	8,5	10,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Uteanlegg og lekeplasser	S	21,0	21,0	1,0	0,0	1,0	7,5	0,0	7,5	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	2,5	0,0	2,5
Brannstasjon (totalt 250 millioner)	F2	131,0	131,0	1,0	0,0	1,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	100,0	0,0	100,0
Eiendomsutvikling																		
Næringsarealer, TD	S	7,6	7,6	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	1,6	0,0	1,6
Boligarealer, TD	S	17,8	17,8	3,6	0,0	3,6	3,6	0,0	3,6	3,6	0,0	3,6	3,6	0,0	3,6	3,6	0,0	3,6
Sum		439,3	439,3	58,5	0,0	58,5	117,4	0,0	117,4	66,6	0,0	66,6	54,6	0,0	54,6	142,2	0,0	142,2

Kirken		Sum		2020			2021			2022			2023			2024		
<i>Tall i millioner kroner</i>	Fase	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Ramme	S	65,0	65,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0
Sum		65,0	65,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0

Sentrale investeringer		Sum		2020			2021			2022			2023			2024		
<i>Tall i millioner kroner</i>	Fase	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
IT- sentrale investeringer	S	19,3	19,3	13,3	0,0	13,3	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5
Eget nett II	S	5,5	5,5	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1
Elektronisk eiendomsarkiv	S	1,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skannere Byarkivet	S	0,2	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Innkjøpsanalyseverktøy	S	1,8	1,8	1,8	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reservestrømsaggregat	S	22,1	22,1	0,0	0,0	0,0	12,1	0,0	12,1	10,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Optimalisering av kontorarbeidsplasser (fremtidens arbeidsplasser)	F0	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Etablere mobil administrasjonsplattform	S	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bufferbevilgning P85	S	71,2	71,2	0,0	0,0	0,0	3,8	0,0	3,8	7,5	0,0	7,5	13,4	0,0	13,4	46,6	0,0	46,6
Sum		126,4	126,4	17,4	0,0	17,4	23,8	0,0	23,8	20,1	0,0	20,1	16,0	0,0	16,0	49,2	0,0	49,2